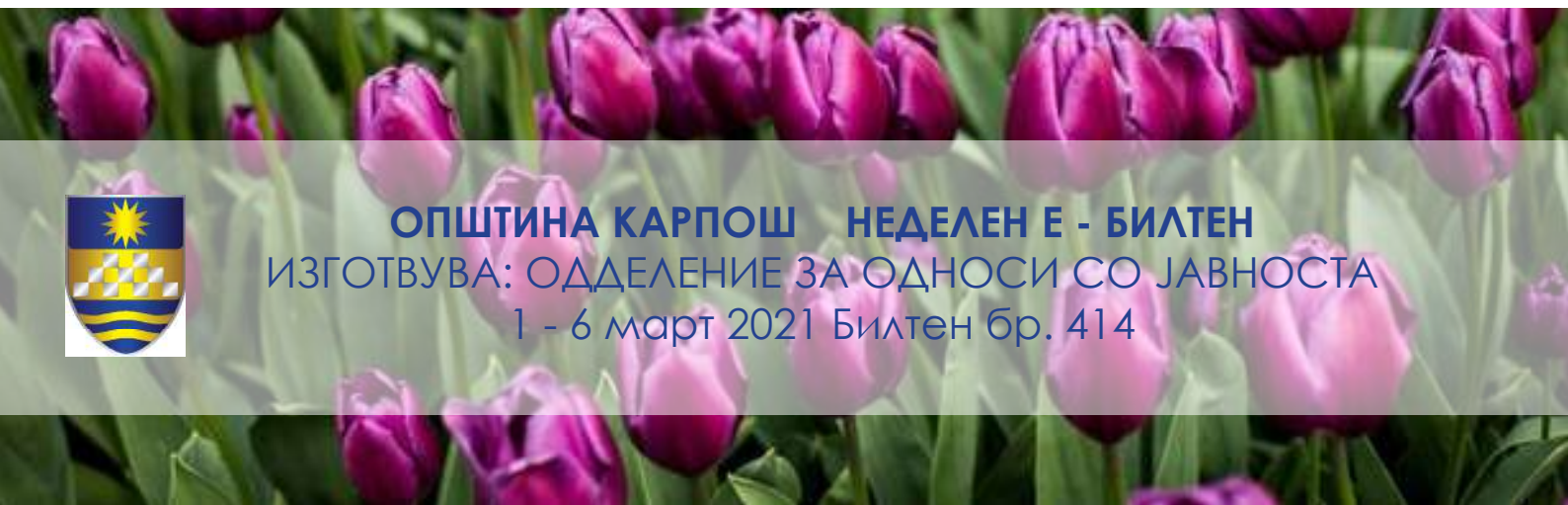

КАРПОШ

неделен Е - БИЛТЕН

ОПШТИНА КАРПОШ НЕДЕЛЕН Е - БИЛТЕН
ИЗГОТВУВА: ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА
1 - 6 март 2021 Билтен бр. 414

УСВОЕН ЕКОЛОШКИОТ ПЛАН НА КАРПОШ ЗА 2021 ГОДИНА

Со планираните буџетски средства во вредност од 1.000.000 денари, општина Карпош ќе го реализира Локалниот еколошки акционен план (ЛЕАП 2) за 2021 година. Во таа насока, советниците од Карпош, во рамки на 54. седница на Советот, го поддржаа едногодишниот Акционен план кој е во рамките на поголемиот, петгодишниот ЛЕАП, којшто предвидува низа активности за заштита и унапредување на животната средина. Една од позначајните мерки е набавката на мобилен инструмент за мерење на загадувањето на амбиенталниот воздух (PM10, PM2,5, CO2, SO2, NO2, CO) во вредност од 500.000 денари. Овој инструмент, којшто се развива преку Фондот за иновации и веќе подолго време се тестира во општина Карпош, ќе овозможи мерења на разни локации и детектирање на потенцијалните загадувачи.

На седницата, Советот ја поддржа одлуката за кофинансирање на заедничкиот проект меѓу општините Карпош, Центар и Кисела Вода, за отворање на Центар за работа со талентирани ученици од основните училишта. Во рамки на проектот за кој Центарот за развој на Скопскиот плански регион аплицираше во Бирото за регионален развој, ќе бидат опремени три простории за различни намени.

Советниците дадоа „зелено светло“ изапредлогот за воспоставување на меѓуопштинска соработка помеѓу општина Карпош и Град Скопје, за планирање и проектирање на сообјектност (C1 и C2), јавни паркиралишта и парк со површина од 86.676 м².

Просторот кој е предмет на планирање, се наоѓа во општина Карпош во рамките на Градската четврт „301“, со граница од западна страна определена со заштитно бунарско подрачје „Лепенец“, од север со патека на кејскиот ѕид на реката Вардар, од исток со улицата Љубљанска и од југ со булеварот Илинден. Средствата потребни за реализација на оваа одлука во висина од 3.000.000 денари се предвидени во буџетот на Град Скопје за 2021 година.

Како дел од оваа институционална соработка ќе биде поставена и урбана опрема за спорт и рекреација. Според договорот, Град Скопје ќе обезбеди финансиски средства во износ од 407.456 денари, а дополнително ќе се определи локацијата во Карпош, каде што ќе биде монтирана урбаната опрема.

Со истата динамика, на 54. седница на Советот беше поддржана и одлуката за прифаќање на донација за добиен грант од Фондот за иновации и технолошки развој, наменет за две основни училишта кои функционираат на територија на општина Карпош.

Имено, наставниците од ООУ „Вера Циривири Трена“ конкурираа со проектот по биологија насловен како „Напредна биологија за нашата екологија“ за кој ќе им бидат доделени 225.000 денари. Нивните колеги од ООУ „Јан Амос Коменски“ подготвија проект по хемија, насловен „Бојата на светлината, растот на растенијата и Micro-bit“, за кој ќе добијат грант од 110.000 денари. Просветните работници треба да ги реализираат своите проекти, во времетраење до шест месеци.

МОБИЛЕН МЕРАЧ И КАТАСТАР НА ЗАГАДУВАЧИ ВО КАРПОШ

Со набавка на мобилен инструмент, Општина Карпош предвидува мерење на загадувањето на амбиенталниот воздух (PM10, PM2,5, CO2, SO2, NO2, CO). Веќе извесен временски период, овој инструмент се тестира на територија на Карпош, а придобивките од истиот ќе бидат од поголемо значење.

Со овој уред, кој се развива преку Фондот за иновации и технолошки развој (ФИТР), во реално време ќе може да се утврди загадувањето на било која одредена локација, а со тоа на поефикасен начин да се детектираат потенцијалните загадувачи на животната средина. Овој мобилен инструмент е во вредност од 500 илјади денари.

Исто така, со усвојувањето на еколошкиот план за 2021 година, Советот даде „зелено светло“ и за ажурирање на Катастарот на загадувачи. Станува збор за физички и правни лица, деловни субјекти кои загадуваат или се потенцијални загадувачи на територијата на општина Карпош.

Овој Катастар е база на податоци и за индустриските капацитети (местоположба, тип на активности, капацитет, услови во ИСКЗ дозволите), со што се овозможува следење на емисиите на загадувачки материји. Дополнувањето на овој Катастар ќе ја чини локалната самоуправа 300 илјади денари и истиот ќе овозможи системски третман на еден од најголемите проблеми на национално ниво – аерозагадувањето.

Во текот на 2021 година, преку еколошкиот план на Карпош ќе се спроведе и едукативна кампања на граѓаните за поголемо користење на обновливите извори на енергија, изградба на фотоволтаични системи, примена на енергетско – ефикасни фасади и зелени покриви.

ЖЕНИТЕ МОЖАТ!

„8 Март“
**- Ден за другарски
 собирања, за
 сочувство кон сите
 девојки и жени во
 неволја. Ден за
 женска солидарност
 и поддршка.**

Во пресрет на 8 Март, Меѓународниот ден на жената, Општина Карпош и Здружението за родова еднаквост „Една може“ со креативен пристап сакаат да потсетат на историскиот, но и актуелниот момент во борбата за општествена позиција, за работните, социјалните и воопшто човековите права на жените.

Историските почетоци на борбата за родовата еднаквост датираат од пред повеќе од 11 децении, односно над еден век, но таа ниту оддалеку не е завршена, ниту правата се остварени во целост. Но, и тогаш и денес, константен потсетник на непостигнатото се протестните маршеви, точно на 8 Март, преку кои постојано се актуализира некое ново и нарушено право, еден нов општествен предизвик на патот кон целосна рамноправност. Некогаш беше право за глас, потоа право за власт, но секогаш борба за достоинство, за човекови слободи и права.

**„8 Март“,
 Меѓународен
 ден на
 жената!**

**„8 Март“,
 е борба против
 деградацијата
 на девојките
 и жените, против
 тоталитарноста!
 Повик за градење
 подостоинствени
 општествени
 заедници.**

**„8 Март“, низ
 историјата ги
 мобилизираше жените
 од работнички класи,
 земјоделките
 и интелектуалките за
 еднакви политички
 права. Еднакви плати
 за еднаков труд, за
 правата на мајките
 со мали деца.**

**„8 Март“, е денот
 кога ги славиме
 еманципацијата,
 женските заложби
 за свет со еднакви
 можности и
 еднакви стартни
 позиции за сите.**

КАРПОШ ПРИМЕР ЗА ОПШТИНА СО ФУНКЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКО – ЕФИКАСНИ ОБЈЕКТИ

Објектот „Јасмин“ при градинката „Мајски цвет“ во Тафталице 2 е првата јавна установа под надлежност на локалната самоуправа, која користи хибридни колектори за производство на вода и електрична енергија.

На Светскиот ден на енергетска ефикасност (05. Март), градоначалникот на општина Карпош, Стефан Богоев, заедно со претседателот на Владата, Зоран Заев и министерката за труд и социјална политика, Јагода Шахпаска, направија обиколка низ оваа претшколска установа.

Со постаавувањето на хибридните колектори, оваа градинка ќе има заштеди на електрична енергија од околу 140.000 денари на годишно ниво, а веќе се произведуваат и 300 литри санитарна топла вода, за потребите на кујната и подготовка на оброци за најмладите.

Градоначалникот Богоев посочи дека во овие моменти општина Карпош работи и на креирање на првата енергетска задруга во Македонија:

– Токму до оваа градинка се наоѓа основното училиште „Братство“. На кровната површина на оваа образовна установа планираме инсталирање на мини – фотоволтаична централа, со што ќе ја добиеме и првата енергетска задруга во Македонија. Членови на задругата ќе бидат 100 социјално – загрозени домаќинства, кои ќе можат да остварат и приход од оваа фотоволтаична централа, рече Богоев. Од оваа година, целото јавно осветлување низ Карпош ќе биде покриено со штредливи ЛЕД светилки. Веќе течат активностите за замена на дел од светилките по сервисните улици, спортските и детски игралишта, како и по училишните дворови.

Претседателот на Владата на Република Северна Македонија, Зоран Заев потсети дека објектот „Јасмин“ е неодамна изграден, при што се зголемија просторните капацитетите за 150 м² при се овозможи дополнителен простор за згрижување на 95 деца (во нормални услови). Премиерот истакна дека оваа година ќе бидат доизградени уште 14 градинки на територија на целата држава. Инвестирањето во енергетски ефикасни објекти и во зелената енергија претставува вложување во подобар живот за сите граѓани, истакна Заев.

Министерката Шахпаска се осврна на фактот, дека сите нови објекти на градинки се градат согласно принципите на енергетска ефикасност.

– Предучилишните установи се и места каде што најмладите, од рани години учат како да се однесуваат кон животната средина и ова е начинот за изградба на здрави и едуцирани генерации млади луѓе, рече Шахпаска.

Таа во завршниот дел напомена дека во тек е и гасификацијата на градинките, а се воведува и користење на агро – отпадот, како еколошки начин за затоплување на предучилишните установи.

Општина Карпош продолжува секојдневно да работи на промовирање на обновливите извори на енергија, поттикнувајќи ги граѓаните, компаниите, заедниците на сопственици да се приклучат во оваа насока. Затоа што енергетската ефикасност значи поздрава животна средина, почист воздух, но и економска исплатливост и заштеди за граѓаните, институциите и претпријатијата.

ОСНОВЦИ ОД КАРПОШ ЌЕ ГО ИСТРАЖУВААТ ЛОКАЛНИОТ ЕКО-СИСТЕМ

Во рамки на проектот „Напредна биологија, за нашата екологија“, учениците од ООУ „Вера Циривири – Трена“ (Карпош 2), ќе спроведат истражување на водните еко – системи во околината преку одредување на присуство на микроорганизми. Станува збор за проект, кој со 225.000 денари е поддржан од Фондот за иновации и технолошки развој (ФИТР), а е под менторство на наставничката по Биологија и Природни науки, Дивна Карапанчева.

Во насока на своите истражувачки дејности, младите биолози ќе земаат примероци од водите во нашата животна средина, при што ќе водат стручни забелешки за примероците, како и за тоа, во какви услови се развивале микроорганизмите. Примероците ќе се анализираат во училишната лабораторија по Биологија при што, основците ќе стекнат знаење преку практична работа и конкретни примери.

Основната цел на овој проект е да се намали загадувањето на водите. Во завршната фаза од проектот, учениците и наставниците ќе ги споделат добиените резултати од истражувањето со сите релевантни фактори. Емпириските податоци можат да се искористат за спречување на процесот на изумирање на загрозените животински и растителни видови во нашата средина.

Претходно, во училиштето беше изградена и првата стаклена градина, каде што учениците развиваат и одгледуваат различни зеленчуци и други растенија во текот на целата година.

Во изминативе неколку години речиси сите училишта во Карпош ја препознаа волјата на локалната самоуправа за заштита на животната средина и интензивирање на активностите во оваа област. Општина Карпош дава финансиска и логистичка поддршка за овие проекти, како и за изградба на отворени еко – училници, стаклени градини, хортикултурно уредување на училишните дворови и сл.

На овој начин, образовните установи добиваат нова вредност. Тие ја поттикнуваат креативноста и практичната работа кај учениците, а во голем дел од активностите се вклучени и нивните родители, како и разни организации кои

